

11/1

Amerika Birleşik Devletleri Madenciliği

130 milyon nüfus ile Birleşik Amerika cumhuriyetleri dünyanın en büyük müstahsili olduğu gibi aynı zamanda en büyük müstehlikidir. Vüs'at itibarile Avrupa'ya müsavi bulunan bu geniş arazi çok zengin yer servetlerini gizler. Buna rağmen mühim bazı ham maddeler bakımından Amerikalılar ithalâta da mecburdurlar. Amerikalıları çok işgal eden bu mühim mesele, Avrupa'da harp patladıktan ve Amerika'da da teslihat işine germi verildiğindenberi, Amerika'nın siyâsî ve iktisadî mehafilinde çok aktüel bir mesele halini almıştır.

Bazı mühim cevherler bakımından, ez-cümle bakır, kurşun ve çinko noktai nazarından, Birleşik Amerika devletleri bizzat müstahsil vaziyettedirler ve kendi ihtiyaçlarını kendileri tatmin ediyorlar. Dünya istihsal ve istihlâki rakkamlarından bu devletin hissesine isabet eden nisbet % 25 - 30 dur. Yine mühim cevherlerden olan mangan ve boksit ise kâfi miktarda ihraç edilememektedir. Kalay cevheri ve izabelik kalay ise hiç ihraç olunmamaktadır. Çelik İslahında kullanılan molibden ve magnezyum ancak dahilî ihtiyacı tatmin edecek kadardır. Krom, nikel, civa, antimuan, volfram, vanadium bismut, titan, berilium ve kobalt alekser ithal olunmaktadır.

Birleşik Amerika devletlerinin en müsait kazanç menbalarını dünyanın en mühim madeni olan bakır teşkil eder. Dünya istihsalinin % 25 ilâ 30 nisbetini Birleşik Devletler, % 35 nisbetini de diğer Amerika Devletleri çıkarır (bilhassa Şili, Kanada, Meksika, Peru) ve bunun da kısmı azamı USA kontrolü altındadır. Birleşik Devletlerin izabelahanelerinin kapasitesi 1,07 milyon ton olarak gösterilmektedir. *

Kurşun cevheri ile izabelik kurşuna Birleşik Devletler yine dünya istihsalinin % 25 ile hissedardır. Bu maddelerin kısmı azamı Meksika'dan ham olarak gelir ve yine mamul veya külçe halinde Meksika'ya ihraç olunur.

Çinko dünya istihsal ve istihlâkinin % 25 ine Birleşik Devletler hissedardır. Kalaya gelince, bu hususta Amerikan metal piyasasında ve bilhassa otomobil ve teneke sanayiinde mühim bir boşluk vardır, buna mukabil dünya istihlâkinin hemen yarısına Birleşik Devletler hissedardır. Müttehit Cumhuriyetler, kalayı esas itibarile İngiliz Malaya dominyonlarından ithal ederler. Memleket dahilindeki kalay zuhuratı çok mahdut olup, izabelik kalay istihsalı ehemmiyetli değildir. Amerika kıt'asında yalnız Bolivya'da iktisadî bakımdan ehemmiyetli kalay istihsal olunur ise de, bu cevherdeki kalay tenorunun azlığı, cevherin İngiliz ve Felemenk kalayı ile birlikte izabesini icab ettirmektedir. İktisadi ehemmiyette bir kalay sanayii bütün Amerika'da mevcut değildir.

Boksit zuhuratı oldukça vâsi mikyasda mevcut ise de istihsal masrafları çok yüksek olduğu gibi Amerika boksidi % 5-6 nisbetinde silislidir. Bunun için hemen yalnız Arkansas eyaletine inhisar eden boksit istihsalinin ancak yarısı alüminyum imalinde kullanılabilir. Bunun için alüminyum istihsalinde memleket dahilinde çıkan boksitin ancak beşde biri istimal olunabiliyor. Boksit başlıca Felemenk Guyanından, kısmen de İngiliz Guyanından ithal edilmektedir, İngiliz Guyamnda çok yüksek kıymette boksit zuhuratı vardır. Bu iki memleketin boksit yatakları Birleşik Devletlerdeki zu-

hurattan sonra yegâne Amerika boksit zuhuratıdır ve Birleşik Devletlerinkinden çok daha zengindir. Alüminyum imalinde elzem olan kriolit ise ancak Grönland'dan getirilebilmektedir. Dünyanın yegâne kriolit zuhuru malûm olduğu üzere Grönland'dadır.

Magnezyum istihsaline gelince, yerli ham madde esasına müstenit bulunan bu istihsal 1939 da) 2400 tondan 5300 tona yükselmiştir. Los Angeleste bu sene buradaki tayyare sanayii için hususî bir magnezyum halita fabrikası 'tesis edilmiş olup, yine bu sene ikinci bir mağnezum fabrikası açılmıştır. Pasifik sahillerinde bol mikdarda bulunan aşağı tenörlü magnezyumdan istifade için hükümet tedbirler almaktadır.

Amerika B. D. manganez cevheri ihtiyaçlarının ancak ufak bir kısmını kendi ocaklarından temin edebilmektedir. Amerikan manganez zuhuratının kısmı azamı tükenmiştir.

Krom cevheri Amerika'da çok azdır. Yalnız Küba Devleti 1937 de 31.000 ton krom cevheri istihsal etmiş ise de, senevi ihtiyaç olan 75.000 ton karşısında bu nisbet haizi ehemmiyet olamaz. Amerika B. D. ihtiyacını esas itibarile Yeni Kaledonya'dan, Afrika'dan ve Filipin'lerden temin etmektedir.

Amerika'nın nikel istihsali ehemmiyetsiz olup, ihtiyaç, esas itibarile Kanada'dan temin edilmektedir. Dünya nikel istihsalinin altıda beşi Kanada'dan çıkar. Hâlen garbi Amerika'da nikel cevheri araştırmaları yapılmakta ve bazı işletmeğe salih yatakların keşfedildiği söylenmektedir.

Cıva, memleket ihtiyacının ancak yarısı nisbetinde istihsal edilmekte ve ihtiyaç italya ve ispanya'dan temin edilmektedir. Kaliforniya'daki cıva zuhuratı hemen tükenmiş gibidir. Arizona, Vaşington, Arkansas, Teksas ve Alaska'da bulunan cıva zuhuratı az tenörlü olup ,ihracı elverişli görülmemektedir.

Memleket dahilinde bulunan volfram cevheri ihtiyacın takriben o/o 40 mı karşılamakta olup, bu madde dünyanın başlıca müstahsillerinden olan Çin'den ithal edilmektedir.

Antimuan az mikdarda istihsal edilmekte ve esas itibarile Meksika, Arjantin. Peru ve Şili'den ithal edilmektedir.

Molibden cevherine gelince, Amerika B - D. çok zengin molibden yataklarına malik bulunmakta ve dünya istihsalinin o/o 90 mı bu devlet çıkarmaktadır.

Hindistan'dan ithal olunan takriben 200 ton senevi titan cevheri hemen başlıca ilmenitten müteşekkildir.